

NOTITIE

Eneco Generation & Storage
Dhr. Alex Ouwens
Postbus 19020
3001 BA Rotterdam

DATUM: 12 april 2018
ONS KENMERK: 18-0308/18.03641/RoIVV
UW KENMERK: gunning per e-mail d.d. 29 maart 2018
AUTEUR: R.E. van der Vliet
PROJECTLEIDER: R.E. van der Vliet
STATUS: eindconcept
CONTROLE: H.A.M. Prinsen

Update natuurrapport Windpark Kabeljauwbeek

Inleiding

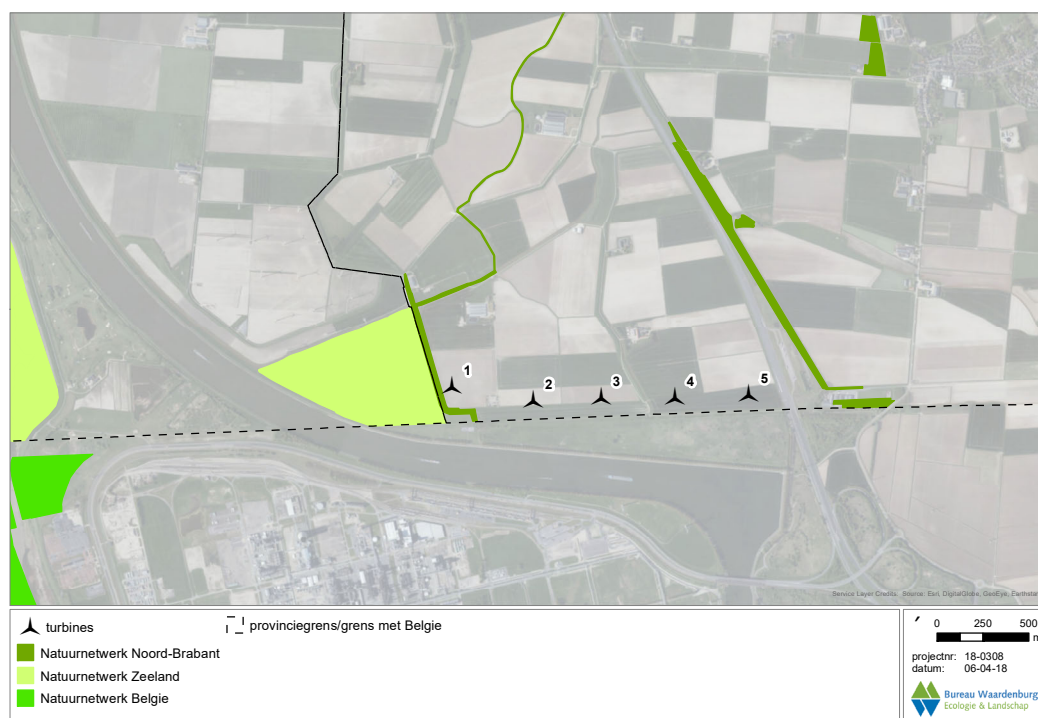
In december 2017 is de procedure voor Windpark Kabeljauwbeek gestrand bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (uitspraak met kenmerk 201702128/1/R6). De afdeling zag geen ruimte in de omschrijving die de provinciale verordening van Noord-Brabant gaf met betrekking tot overdraai van windturbinebladen van één van de vijf geplande windturbines over het Natuurnetwerk Brabant (hierna NNB). Om aan deze uitspraak tegemoet te komen, is voorgesteld om de desbetreffende windturbine tot buiten de invloedssfeer van het NNB te verplaatsen. Via deze oplossing kan de bestemmingsplanprocedure en omgevingsvergunningsaanvraag voor Windpark Kabeljauwbeek weer hervat worden.

Voorliggende notitie bepaalt en beoordeelt de effecten op het NNB van de gekozen oplossingsrichting. Tevens wordt de gelegenheid te baat genomen om een korte update te presenteren van de soortentoets (van Straalen *et al.* 2014) vanwege de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) sinds 1 januari 2017. Hiertoe wordt ook een kort overzicht gegeven van nieuwe gegevens over het voorkomen van beschermde soorten in en nabij het plangebied.

Windpark Kabeljauwbeek

Het plan en de omgevingsvergunning maken de bouw van een windpark met vijf windturbines (Windpark Kabeljauwbeek) en bijbehorende voorzieningen, zoals kabels en leidingen en een onderhoudsweg, mogelijk. De windturbines worden in een lijnopstelling geplaatst en hebben een maximale ashoogte van 125 m en een maximale tiphoogte van 183,5 m. Het plangebied voor Windpark Kabeljauwbeek ligt in de gemeente Woensdrecht, provincie Noord-Brabant. De windturbines zijn gepland in de Vijdtpolder en de Nieuwe

Zuidpolder, ten westen van de A4 en direct ten noorden van de grens met België (figuur 1). Ten zuiden van het plangebied ligt de Schelde-Rijnverbinding en ten zuiden daarvan ligt een grootschalig petrochemisch industriecomplex behorend tot het havengebied van Antwerpen. Ten oosten van het plangebied begint ter hoogte van Ossendrecht het landschappelijk waardevolle gebied de Brabantse Wal.

Figuur 1 Ligging van Natuur Netwerk Nederland ten opzichte van Windpark Kabeljauwbeek.

Effecten op natuur

Effecten op het Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Belangrijkste wijziging van het huidige voorstel ten opzichte van het vorige plan is dat de meest westelijke windturbine, windturbine 1 in figuur 1, met 85 meter richting het noorden wordt verplaatst. Op deze manier wordt een overdraai door windturbine 1 over het NNB voorkomen. Omdat windturbines 2 t/m 5 niet al in NNB stonden of een overdraai kenden over het NNB, resteren bij het huidige planvoornemen geen effecten op het NNB. Figuur 1 geeft de situatie voor het huidige voornemen.

Effecten op beschermde soorten

Sinds de publicatie van de rapportage van Van Straalen *et al.* (2014) is de Wnb in werking getreden. Als gevolg hiervan is deels een andere selectie aan soorten beschermd, terwijl een ander deel niet meer formeel wettelijk is beschermd. In deze notitie wordt voor het plangebied aangegeven welke door de Wnb beschermde soorten er voorkomen. Hiermee is deze notitie tevens een update ten opzichte van Van Straalen *et al.* (2014).

Data van de NDFF (opgehaald op 3 april 2018) toont aan dat er behalve vogelsoorten geen andere beschermde soorten voor het plangebied bekend zijn. Het plangebied en directe omgeving zijn niet wezenlijk veranderd ten opzichte van de situatie die Van Straalen *et al.* (2014) beschrijven. Grondgebruik betreft akkerland.

Ten opzichte van de oude Flora- en Faunawet (hierna Ffw) verschilt de lijst van beschermde soorten in de Wnb vooral in de taxa flora en ongewervelden. De bodem in het gebied bestaat uit voedselrijke klei en het akkerland waarop de turbines worden gebouwd wordt agrarisch intensief gebruikt. Dit maakt dat de planlocaties van de vijf windturbines ongeschikt zijn als groeiplaats voor beschermde flora of als leefgebied voor beschermde ongewervelden. De aanwezigheid van beschermde soorten flora en ongewervelden in het plangebied wordt uitgesloten. Het plangebied ligt tevens buiten de reguliere verspreiding van reptielen zodat ook hun aanwezigheid is uitgesloten.

Binnen het plangebied liggen enkele sloten, maar deze bieden geen leefgebied aan beschermde vissoorten. Wel zouden er beschermde algemene soorten amfibieën voor kunnen komen, zoals kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker en bruine kikker, maar voor deze algemene soorten verleent de provincie Noord-Brabant een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Hetzelfde geldt voor veel beschermde algemene soorten grondgebonden zoogdieren, zoals egel, haas, konijn, ree, vos en diverse soorten muizen en spitsmuizen. Ook voor deze soorten verleent de provincie Noord-Brabant een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor beschermde soorten als dam- en edelhert, wild zwijn, noordse woelmuis, waterspitsmuis, boom- en steenmarter, bever, eekhoorn en das voorziet het plangebied niet in leefgebied. Voor enkele van deze soorten ligt het plangebied ook buiten het reguliere verspreidingsgebied. Hun aanwezigheid kan worden uitgesloten.

Het voorkomen van de beschermde marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel kan niet worden uitgesloten. De bosschages en struwelen rond het plangebied bieden geschikte dekking voor deze drie soorten maar het plangebied zelf voorziet niet in verblijfplaatsen. Wel zullen deze drie soorten vermoedelijk vanuit de omliggende omgeving op de akkers voedsel kunnen zoeken. De beoogde turbinelocaties en bijbehorende infrastructuur beslaan een minimale oppervlakte (tot maximaal een halve hectare) van het totale foerageergebied van genoemde soorten. De ingreep heeft daarmee betrekking op een zeer klein onderdeel van de totale beschikbaarheid aan potentieel foerageergebied in en rond het plangebied. Indien sprake is van het verloren gaan van foerageergebied van één of meerdere van deze soorten dan heeft dit vanwege de niet meer dan gemiddelde kwaliteit en de beperkte omvang van de ingreep geen betrekking op essentiële onderdelen van het foerageergebied van deze soorten. Het verdwijnen van een klein deel potentieel foerageergebied voor kleine marterachtigen heeft daarom geen invloed op de in de omgeving van het plangebied aanwezige verblijfplaatsen. Er is geen sprake van overtredingen in het kader van de Wnb.

Voor vleermuizen verschilt het beschermingsregime van de Wnb niet van de Ffw. Alle vleermuissoorten zijn beschermd. Van Straalen *et al.* (2014) adviseerden om een

onthefing aan te vragen voor soorten waarvoor meer dan incidentele sterfte optrad als gevolg van aanvaringen met de windturbines. Deze soorten betroffen gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Andere soorten die voor kunnen komen in de regio (meervleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis) vallen hooguit incidenteel als slachtoffer (<1 slachtoffer per jaar in het gehele windpark) in Windpark Kabeljauwbeek omdat zij slechts incidenteel in het plangebied voorkomen. De inmiddels aangevraagde ontheffing voor beide dwergvleermuissoorten in het kader van de Ffw is verleend en geldt tot en met 2 november 2035 (kenmerk FF/75C/2014/0164).

Voor broedvogels is het plangebied weinig geschikt. Van Straalen *et al.* (2014) gaven een lijst met algemene broedvogelsoorten waaronder de Rode Lijst-soorten gele kwikstaart, graspieper en kneu. Bij werkzaamheden in de broedperiode dient men alert te zijn op broedende vogels. Nesten van aanwezige broedende vogels mogen niet verstoord of vernield worden. Dit kan eenvoudig worden voorkomen door buiten de broedperiode te werken. Het is ook mogelijk om voorafgaand aan het broedseizoen het plangebied ongeschikt te maken of houden voor broedvogels.

De enige vogelsoort met een jaarrond beschermde nest die nabij het plangebied broedt is de buizerd. De kap van de desbetreffende bomen is niet voorzien. Van Straalen *et al.* (2014) sloten al uit dat de functionaliteit van de territoria als voortplantingsplaats, foerageergebied of vaste rust- en verblijfplaats wordt aangetast. Omdat het plangebied en directe omgeving niet zijn veranderd, geldt deze conclusie nog steeds.

Het grootste deel van het windpark komt in een smalle polder te liggen die voor foeragerende watervogels (ganzen, eenden, steltlopers of meeuwen) niet aantrekkelijk is, o.a. vanwege het ontbreken van overzicht. De aangrenzende polders ten noorden van het plangebied hebben wel een functie voor o.a. foeragerende zwartkopmeeuwen, kokmeeuwen en grauwe ganzen.

Seizoenstrek wordt beschreven in Van Straalen *et al.* (2014). Vanwege het grootschalige karakter verandert de intensiteit van seizoenstrek niet gedurende de jaren. De conclusie blijft gehandhaafd voor het plangebied dat de aantallen passerende vogels op seizoenstrek laag zijn ten opzichte van locaties gelegen op of nabij gestuwde trekbanen. Op basis hiervan blijft de inschatting dat het gaat om maximaal 50 aanvaringsslachtoffers op jaarbasis voor het hele windpark. Deze slachtoffers zijn verspreid over een groot aantal soorten. Het betreft vooral algemene soorten zangvogels op seizoenstrek die geen binding hebben met het plangebied, en in beperkte mate lokaal aanwezige meeuwen en overwinterende eenden. Dit leidt voor alle soorten tot additionele sterfte van (zeer) beperkte omvang: op jaarbasis gaat het om minder dan één exemplaar per soort in het gehele windpark. Dit betreft incidentele sterfte en brengt de staat van instandhouding van de populaties van de betrokken soorten met zekerheid niet in het geding. Omdat er per soort uitsluitend sprake is van incidentele sterfte wordt geconcludeerd dat geen sprake is van overtreding van de Wnb. Een ontheffing van de Wnb voor het in gebruik zijn van de windturbines wordt voor vogels daarom niet nodig geacht.

Conclusie

De huidige opstelling van Windpark Kabeljauwbeek leidt noch tot effecten op het NNB, noch tot effecten op beschermde soorten, behalve vogels en vleermuizen. Sterfte onder vogels als gevolg van aanvaringen met de windturbines is van incidentele aard. Een ontheffing van de Wnb hiervoor wordt niet nodig geacht. Voor vleermuizen is de sterfte als gevolg van aanvaringen met de windturbines alleen voor de soorten gewone en ruige dwergvleermuis meer dan incidenteel van aard. Voor beide soorten is inmiddels een ontheffing aangevraagd en verkregen.

Literatuur

Van Straalen, K.D., F. van Vliet & H.A.M. Prinsen, 2014. Beoordeling van effecten op beschermde soorten van windpark Kabeljauwbeek, Woensdrecht. Activiteitenplan Flora- en faunawet. Rapport 14-098, Bureau Waardenburg, Culemborg.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met Roland van der Vliet.

Akkoord voor uitgave: Teamleider Bureau Waardenburg
drs. H.A.M. Prinsen

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Eneco Generation & Storage

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl